

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

124. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1933. évi június 2

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalón 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalón 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A sinfalvai garázdálkodás fővezéreit szerdán délbén letartóztatták

Boros unitárius püspök személyesen kereste fel megkínzott hiveit

A Cuvântul felháborító hazugságai a sinfalvai eseményekről

Sinfalva, június 1.

Három nap után döntő fordulat következett be a sinfalvai rombolás vizsgálataiban.

Végre a hatósági közegek is belátták, hogy a példátlan vandalizmust nem lehet kesztyűkézzel elintézni és lezárni, mint ártatlan kilengést.

Szerdán délbén végre erőlyes intézkedésre szánta el magát a tordai ügyészség és megtörtént a főfelbujtók őrizetbevétele.

Annak jellemzésére, hogy a román sajtó hogyan kezelte az ügyet, idézzük a Cuvântul páratlan ferdítését:

„TORDA, május 30. Egy csoport móc,

hazatérőben a vasárnapi antirevizionista gyűlésről, Sinfalva községnél áthaladva, csomó magyarral találkozott, a kik hangosan kiáltották: Le a románokkal!

Az ilyenképpen felizgatott mócok rárohantak a magyarokra, hogy jól megérdemelt leckét adjanak nekik.

Kaparodás keletkezett s ennek során négy magyar könnyebben megsebesült.

Hogy méltatlankodásuknak kifejezést adjanak, a mócok néhány ablakot is betörték Sinfalván, valamint két másik községben is, amelyeken áthaladtak s ahol a kisebbségiek magatartása szintén felizgatta őket.

A hatósági vizsgálat során megállapították, hogy a magyarokat Arkosy Tamás magyar pap bujtogatta fel. A vizsgálat folyik.

Eddig a tudósítás. Ahány szó, annyi hazugság. Ahány állítás, annyi valótlan-ság.

Nem igaz az, hogy a magyarok izgat-ták volna fel a románokat, hanem igaz az, hogy lelkiismeretlen, sovinszta felbujtók uszították pusztításra a mócokat.

Nem igaz az, hogy a magyarok összekadtak volna a mócokkal, hanem igaz az, hogy a mócok minden előzmény nélkül berohantak a faluba.

Nem igaz az, hogy négy magyar köny-

nyebben megsebesült, hanem igaz az, hogy egy magyar szörnyethalt, több életveszélyesen és sok könnyebben megsebesült, egy többgyermekes anya megőrült.

Nem igaz az, hogy néhány ablakot törték be, ellenben igaz az, hogy milliós értékeket porrázúztak és egzisztenciákat tettek tönkre.

S végül nem igaz az, hogy a magyar papnak bármiféle köze lett volna a vandalizmushoz. Az ő otthonát dúlták fel, mialatt családjával a templomba menekült.

Tehát nem igaz egyetlen szó sem.

Részletes tudósításunk a következő:

Boros György unitárius püspök a gyászbaborult Sinfalván

A sinfalvai rombolásokról már elkészült a hivatalos jegyzőkönyv, amely 30 ezer, félreértés elkerülése végett betűkben is kiírjuk: harmincezer lej összkárt állapít meg.

Ahogy a kár megállapítása történt, ugyanugy folyik a bűnügyi rész vizsgálata is.

Alexandru Balint joghallgató, a sinfalvai román pap fia, aki a rombolókat tüzelte, vezette és gyilkosságra uszított, szerda délig vidáman sétált a gyászbaborult község főutcáján és szembenévet a zokogó magyarokkal.

Sinfalvára érkezett titkárának kíséretében Boros György unitárius püspök is. A püspöki bevonulás drámai véletlennel kezdődött. Amikor dr. Boros György végigment az összerombolt község főutcáján, az egyik házból temetési menet fordult ki. Hajdu Sándornak, a támadás szörnyűségei közepette ijedelmében szörnyethalt magyar gazdának holttestét vitte ki a temetőbe.

Egy ledél alatt a csendőrrel...

A püspök autóval a másik megtámadott faluba, Borévre ment, ahol Botár magyar kocsmáros összetört házát nézte meg. Érdekes, illetve érthetetlen, hogy a megtámadott Botár, akinek állapota aggasztó, egy házban lakott a borévi csendőrrel. És mégis...

A látottak után Boros visszatért Sinfalvára, ahol végigjárta az egyes házakat és meglátogatta az összes sebesülteket. Elment Arkosy unitárius lelkészhez is, aki ismeretesen, egyike a legsúlyosabban károsultaknak és életét, valamint családjának életét csak úgy tudta megmenteni, hogy a templom tornyában rejtőzött el.

A károsultak sirva panaszták el a püspöknek tragédiájukat.

Várfalva község hadikészültségben

A Sinfalvától mintegy félórányi távolságra fekvő Várfalva község lakossága még vasárnap délután értesült arról, hogy a szomszédos faluban mily vandál támadás pusztult. A község lakossága, joggal tartván attól, hogy a merénylők nem állanak meg Sinfalván, hanem a közelebbi községbe teszik majd át működésük színterét, hevenyében védőgárdát alakított, amelyhez csatlakozott a helybeli csendőrőrs is.

A gazdák és legények kapával-kaszával fegyverkeztek fel és így várták a felizgatott mócokat, készen arra, hogy a harcot felveszik velük. Egyébként a várfalvai magyarok a közel H. d. s. község román nemzetiségű lakóitól izenetekeket kaptak, hogy jön a leszámolás.

A támadási szándék főképpen báró Jósika Gábor ellen irányult, akinek Várfalván nagyobb birtoka és kastélya van.

A hangulat a vidéken még annyira izgatott, hogy a védőőrség a mai rapon is talpon van.

A sinfalvai dráma a magyar képviselőház előtt

A magyar képviselőház keddesti ülésén Bajcsi-Zsilinszki Endre hosszú beszédben foglalkozott a tordai revízióellenes gyűlést követő eseményekkel.

— A sinfalvai dráma a békeszerződés és a kisebbségi paktum megszegését jelenti! — mondotta Zsilinszky. — Nekünk semmi beleszólásunk sem lehet abba, hogy Romániában revízióellenes gyűléseket rendeznek, de viszont a gyűlés után történetekkel kapcsolatban a legélesebb tiltakozásunknak kell kifejezést adnunk.

Zsilinszky beszédében kitért arra is, hogy az erdélyi németek szintén a reví-

zió ellen foglaltak állást.

— Ez csak annak a bizonyítéka, — mondotta —, hogy Németország magyarellenes kisebbségi politikát üz!

Zsilinszky beszédében részletesen ismertette a sinfalvai és borévi borzalma-

Letartóztatták a főbujtókat

Torda, június 1.

A tordai ügyészség rendeletére a csendőrség szerdán letartóztatta Balint Alexandru, Ruscas Gavril, Mischian Joan és Borza Grigore jogászokat, akik a mótömeget felizgatták és a védtelen magyarok ellen vezették. A letartóztatottakat déli 1 órakor már át is kísérték a tordai törvényszéki fogházba. Velük együtt vettek őrizetbe két sinfalvai román parasztot is.

kat, követelvé a békeszerződés becsületes végrehajtását és a kisebbségek védelmét, mégpedig teljesen függetlenül minden revíziótól vagy antireviziótól.

A beszédet az egész ház lelkesen megtapsolta.

Ghişoiu főügyész utasította a csendőrséget, hogy a vérengzéssel kapcsolatban a legszigorúbban folytassa a nyomozást.

Torda környékén állandó a pánikhangulat. A Sinfalvához közeli községek állandóan félnek a támadástól, ezért minden falu külön-külön védőőrséget szervezett. Torda városban is nagy a rettegés, mert vasárnap a Dalos Szövetség rendez dalversenyt Tordán s félnek, hogy a dalünnep újabb alkalom lesz a kilengésekre.

Románia csak abból az államból enged be árut, amely a román árucikkeket is beengedi

A legjobb gazdasági bizottság ülése

Bukarest, június 1.

Kedden délután a kormány legjobb gazdasági bizottsága Vajda, Madgearu, Mironescu, Lugoseanu, Popovici és Joaniţescu miniszterek részvételével ülést tartott, amelyen Madgearu a külkereskedelmi ügyeket fejtegette és arra a következtetésre jutott, hogy

kompenzációs, kölcsönös egyezmények útján kell szabályozni Romániának a többi országokhoz való kereskedelmi viszonyát.

Ez az egyetlen út, mert az egyes államok sorra megszorítják a behozatalt és csak így lehet a román érdekeket megvédelmezni. Romániának arányosan csak attól az országtól kell árut átvenni, amely a román árut is beengedi.

Az esti órákban a gazdasági bizottság ülése minisztertanácsa alakult át, amely szintén külkereskedelmi ügyekkel és bukaresti nemzetközi agrárkonferencia előkészítésével foglalkozott.

Mussolini a Szovjettel nagyjelentőségű megállapodást kötött, de a megállapodás lényegét még senki sem ismeri

Ausztria is bevezeti a vizumkényszeret és egyben újra szabályozza a német-osztrák kereskedelmi forgalmat

Franciaország csak abban az esetben írja alá a négyhatalmi egyezményt, ha Olaszországgal előbb teljes békét köthet.

Végre el lehet napolni a leszerelési konferenciát

A Népszövetség főbizottsága ma az európai egyezménytervezetet tárgyalta első olvasás-
ban, kötelezettség nélkül. Ez az egészen új
tárgyalási forma azt jelenti, hogy azok az
államok, amelyek első olvasásban elfogadják
vagy elvetik az egyezmény-tervezet egyes pa-
ragrafusait, kötelezettség nélkül nyilatkoztak,
a második olvasásban véleményüket megvál-
toztathatják.

— Ha mi, a kormány, — mondotta Daldier, — alá is írjuk az egyezményt, azonnal a kamara elé terjesztjük a parafált szöveget és így módjában lesz a kamarának a kormány álláspontját illetőleg nyilatkozni, azt esetleg el is vetni.

zódó felek fegyverkezés tekintetében egyenjogúak ugyan, de az egyenjogúság gyakorlati megvalósítását előre megállapított fix időre felfüggeszti. A negyedik szakasz a védővámokkal, az árucserével és egyéb gazdasági kérdésekkel foglalkozik. Az ötödik szakasz végül leszegezi, hogy az egyezményt tíz évre kötik, de gondoskodik arról is, hogy ezen a hosszú időn belül az egyezmény módosítható legyen.

Norman Davis, Amerika képviselője szólt elsőnek fel, akinek javaslatára az európai egyezményt általánosították. Norman Davis szerint egyébként is az egyezménynek a kölcsönös megsegítésre vonatkozó szakasza nem egyéb, mint a genfi jegyzőkönyv felelevenítése. Megállapítja, hogy a németek csak-

Párisi pütitkai körökben Norman Davis felszólalása kapcsán azt beszélik, hogy Franciaország csak addig akarja a négyhatalmi paktum aláírását halogatni, amíg a kisantánt konferencián nyilvánvalóvá nem válik, hogy a négyhatalmi egyezménytervezettel szemben a kisantánt milyen állásfoglalást tanúsít. A kisantánt ugyan kijelentette már, hogy Franciaország kezességét nyilatkozta esetén nem ellenézkieskedik tovább a négyhatalmi direktóriummal szemben, de tekintettel arra, hogy ebben a kérdésben Lengyelország még mindig makacsodik, a kisantánt állásfoglalását még mindig bizonytalanannak kell tekinteni.

A kisántant prágai konferenciájának első napjáról ma jelent meg az első hivatalos beszámoló. Ez a kommuniké mindenekelőtt megállapítja, hogy a kisántant államok külügyi miniszterei kieserlített Prágában egymással azokat a ratifikált okmányokat, amelyeket a kisántant-egyezmény megerősítése céljából Genfben 1953. február 16-án kötöttek. Ezután a négyhatalmi egyezménytervezettel foglalkozott a konferencia és ismételten utalt arra a nyilatkozatra, amelyet ebben az ügyben 1953. március 25-én tett és amely nyilatkozatában fenntartással él mindazokkal a kezdeményezésekkel szemben, amelyek a kisántant jogait és politikáját érinthetnek. Időközben a négyhatalmi egyezmény szövege módosítást szenvedett és ezzel a módosított szöveggel szemben a kisántantnak az alábbi az álláspontja:

1. Az egyezmény első szövege ellentétben állott a nemzetközi joggal és a népszuverenitási visszavonhatatlanság elutasította. Az új szöveg, amelyet a kisántant külügyminiszterével is közöltek, megegyezik a francia kormány április tizedikén kelt memorandumával, amelynek az az alapelve, hogy a négyhatalmi paktum csakis olyan kérdésekben dönthet, amelyek kizárólag az aláírók érdekeit érintik.

2. A kisántant külügyminiszterei tudomásul veszik azokat a biztosítékokat, amelyeket nyújt a nyugati hatalmak adtak. Ezekben a biztosítékokban garantálják, hogy akcióik végrehajtása során figyelemmel lesznek azokra a határokra, amelyeken túl a négyhatalmi akciói már a kisántant érdekeit sértene. A biztosítékokat aláírt nagyhatalmak kijelentették azt is, hogy nem akármilyen érdekeik

Tamási Áron **Ábel**
a Társadalomban

Egyideig csend lett, aztán megkérdeztem:

Hallottam, hogy valaki kiált is utánunk, de az nem számított. Már jól elhagytuk volt a vonatot, amikor megáll-

nben jó formája volt. De ha én el is
 alasztottam véle azt, ami a legénynek
 elleni szokott, a Gondviselés tovább
 működött, s most már Balla is elhűlt.

egy nekivalót. Másszóval egy szuka kuty-
tya jött oda hozzánk az órház felől, nem
is nagy s nem is kicsi, a farka kurtá volt
és füge, a színe fehér, de barna foltok-
kal s a szőrzete nem gyapjas, hanem
olyan, mint a szarvasmarháé. Erősen
szaglászva és szorgosan jött hozzánk s én
mingyárt elneveztem svájcer-kutyának.
Bolha nem tudom, minek nevezte el,
mert ellenségesen nézte, majd morogni in-
kezdett. Az ilyen morgás azonban nem
őszinte dolog, mert Bolhánál is nem har-
pás lett utána, hanem lomposan felállt,
odament a szukához és megbizált. Vala-
mit érzett, a fejét egy kicsit feltartot-
ta utána, majd kifeszítette derekát és lá-
bait, mintha nyújtózna s a két hátulós
lábával vakarni kezdett. Aztán ismét
megszagolta a másikat, mint a ki kétszer-
is megtapasztal valamit, nehogy tévedés-
be essék. Ekkor a jobbik első lábát fel-
emelte és a másiknak a nyakára tette s
ezzel a pajzanság kezdetit vette.

Én egy kicsit haragudtam Bolhára, hogy
 ilyen komoly s vén kutya létire is olyan
 formán viseli magát, mint egy piszi, de
 nem szóltam semmit. Inkább a szememet
 lesütöttem s arra gondoltam, hogy ő tud
 ja, mi kell neki s nem én. A fejemet két
 tenyerembe hajtottam s ahogy egy sóté-
 beborulva ültém, a leányocská jutott
 eszembe aki az előbb itt előttem elme-
 s a képeletem akaratlanul is azt a hely-
 zetet idézte elő, hogy az egyik lábamat
 én is ráteszem a leányocská nyakára, mi-
 re látom, hogy őrajta is barna foltok
 vannak s a szagát is érzem, ami olyan
 forma, mint a turóvirágé. S akkor egy-
 szerre harapást éreztem valahol belül
 ahol az ember lelkit lenni vélik s ebből
 tudtam, hogy ami engem megharapott,
 az nem egyéb, hanem a bűn. A feje-
 met felkaptam s magam is felálltam s
 két kutya sehol sincs. Jobban kö-
 riülnéztem s akkor vettem észre, hogy
 jól elmentek az őrház felé.

(Folytatása következik)

Duca után Vajda jelent meg királyi kihallgatáson

Bukarest, június 1.

Megírtuk már, hogy Ducát, a liberális párt elnökét a király kedden kihallgatáson fogadta. Duca az uralkodónak az aktuális politikai helyzetről számolt be és élesen megkritizálta azt a györgeséget, amely a kormány intézkedését a szélsőséges mozgalmakkal kapcsolatban jellemzi.

Politikai körökben a kihallgatásnak annál inkább nagy súlyt tulajdonítanak.

miután a liberális párt hivatalos lapja, a Viitorul „Venim”, azaz „Jövünk” címmel ír cikket. Jövünk, vagyis a hatalomra jövünk.

Ez a jövünk azonban nem vonatkozik a közeljövőre, mert Duca a napokban külföldre utazik, ahol hosszú heteket fog eltölteni. A kormányválság reményei tehát nagyon is mérsékeltek.

Szerdán Vajda miniszterelnök jelent meg a királynál.

Páratlan katasztrófa egy németországi faluban

Nassau, június 1.

A németországi Lassdorf mellett egész különös természeti katasztrófa történt. Az euseburgi mészbánya ma reggel 500 méter szélességben beorrított és beleszakadt az alatta folyó Sale folyóba.

A mészbánya hatalmas kötémege teljesen elzárt a folyó útját, amely így vízmenységét az alföldi és sekélyes részeken vezeti tovább.

A folyónak természetesen így nincs medre, hanem szerteárad a földet és egy hatalmas vidéket árvízveszedelemmel fenyeget.

Sulyosbítja a helyzetet az, hogy ezen a vidéken az utolsó negyvennyolc órában hatalmas esőzések voltak, amelyek a folyó vízállását egy fél méterrel megduzzasztották.

A kiszállt mérnökök és technikusok tehetetlenül állanak az árvízveszedelemmel szemben, mert hetekig, esetleg hónapokig eltart, amíg a folyó medrébe szakadt mészbányát el tudják távolítani. Viszont közben a folyó vize állandóan folyik és egyre mélyebben és mélyebben elönti az alföldi fekvésű földeket.

Siancu tagadja, hogy előre megfontolt szándékkal ölte meg Tischler Mórt

A gyilkos exkapitány sajnálatát fejezte ki, amikor megtudta, hogy áldozata meghalt

Bukarest, június 1.

A fővárosnak és egész Erdélynek lakossága még mindig Tischler Mór agyonlövettetésének hatása alatt áll.

Stratulat vizsgálóbíró Tischler halála következtében új letartóztatási végzést adott ki a gyilkos Siancu ellen. Ugyanis az eddigi végzés megkísérelt, de sikertelen büntettről szólt. Ezt módosítani kellett, mert a halál következtében Siancu tette jogi meghatározásban: előre megfontolt gyilkosság.

A vizsgálóbíró újból kihallgatta a merénylőt, aki, amikor meghallotta, hogy Tischler belehalt sérülésébe, „sajnálatát fejezte ki” a tragikus fordulat fölött. Ezután megismételte azt a vallomását, hogy nem azzal a szándékkal ment a tárgyalásra, hogy megölje Tischler. Csak amikor látta, hogy a tárgyalást ismét elhalasztják és a mőcök újból nem jutnak igazságukhoz, akkor keseredett el annyira, hogy mintegy öntudatlan állapotban előrántotta revolverét és lőtt.

A vizsgálóbíró megkérdezte, hogy a halállal segített-e a mőcökön?

— Ezt nem hiszem! — felelte Siancu. Amint kétségtelen az is, hogy a merénylet

a mőc-per körül már évek óta folyó izgatás eredményeképpen következett be. Tischler és a mőcök igényei között ténylegesen már semmiféle kapcsolat nem volt, miután Tischler már régen kitűnt minden vagyonából, annyira, hogy az egykor többszázmillió vagyonnal rendelkező ember az utóbbi időben a legsúlyosabb kenyérgondokkal küzdött.

Siancu most minden erővel azon igyekezik, hogy az előre megfontoltság vádját elhárítsa. Ez azonban nehezen fog sikerülni neki, mert egyrészt a büntetési körülményei nyilvánvalóvá teszik, hogy

Siancu készült a hazafias merényletre, másrészt Kolozsváron két román nemzetiségű tanu jelentkezett, Giurgiu és Bortes, akik úgy vallottak, hogy Siancu már Kolozsvárról való elutazása előtt emlegette, hogy végezni fog Tischlerrel.

A holtestet egyébként kiadták a családnak. A temetés pénteken lesz Nagyiklodon. A koporsót autóval viszik Kolozsvárig.

Tischler, mint nagybirtokos és erdőtermelő, már a magyar közgazdasági életben is jelentős szerepet játszott. Ferencz József nemesítette is „nagyiklói” előnévvel.

Szoptatás közben érte a halálos golyó egy kolozsvári munkanélküli feleségét

Borzalmas családi dráma két halottal és két sebesülttel

Kolozsvár, június 1.

Szőrnyű családi tragédia játszódott le szerda délelőtt a Gyár-utca 19. számú házának egyik munkáslakásában. A megdöbbentő dráma két halálos és két sebesült áldozata van.

Vég Gyuláné, 20 éves asszony, egy 25 éves munkanélküli vasesztérgályos felesége, mintegy három hétet ezelőtt férjétől anyjához költözött. A fiatal házaspár között a nyomor miatt napirenden voltak a civódások. Egyizben Vég meg is fenyegette feleségét, hogy agyonlöv. Szerdán délelőtt 10 óra körül aztán beállított az asszonyhoz és beváltotta fenyegetését. Kezében egy átalakított Mannlichert-karabélyt szorongatott, amit belépésekor a kapuhoz támasztott. Be-nyitott a konyhába. Feleségét és az asszony nagyanyját otthon találta. A két

asszony riadtan meredt a dult kinézésű férfire, aki hangos civódásba kezdett.

A dráma további lefolyásáról Lukács Emil 11 éves elemista, a fiatal asszony öccse számolt be a B. I. munkatársának. A gyermek éppen akkor ért haza az iskolából, amikor Vég a kapuhoz rohant és megtöltötte fegyverét.

„Annus felemelkedett és vér folyt a torkából...”

Gyula megtöltötte a fegyvert — meséli az izgatottságtól még mindig remegő hangon a kis Emil — azután szó nélkül a küszöb fölé jött. Az ajtóval szemben az ágyon ott ült Annus és 11 hetes kislányát Gzikét szoptatta. Nagyanyám az asztal körül dolgozott. Gyula felemelte a puskát, Annusra célzott és elsülötte. A nővérem sikoltozni kezdett, felemelkedett.

Torkából folyt a vér. A küszöb fölé akart jönni. Nagyanyám odamen hozzá és tá-mogatta. Ekkor Gyula még egyszer tüzel-t. Annus fordult egyet és hátát az udvarnak, fejével a küszöb fölé esett. Gziké véresen hullt ki karjaiból a földre. Nagyanyám elájult, mert ő is megsebesült. A sógorom ezután ráfogta a fegyvert és elkezdett ordítani, hogy engem is megöl. Félelmem-ben elszaladtam és a padláson rejtőzköd-tem el. A padlásablakon keresztül láttam, hogy Gyula a kapu felé indult.

Az udvar közepén megállt és föbelötte magát. Ő is összeesett.

A dráma előzményei.

A puska lövések zajától megbolygatott szomszédok nyomban értesítették a kerületi rendőrséget, hogy a kis munkásházban véres dráma játszódott le. Voicu ügyel-tes rendőrtiszt, utána pedig a mentők is a helyszínre érkeztek, ahol már csak a fiatal házaspár beállott halálát konstatál-hatták. Megállapították, hogy az egyik golyó a 11 hetes csecsemő jobb mutatóuj-jának felső ízületét is elvitte. A szeren-csétlen fiatalasszony nagyanyjának bal alsókarján hatolt át a golyó, de esontot nem érintett.

Rövidesen kiszállt a dráma színhelyére Hatieganu Simon rendőrkezes vezető-vel a hivatalos bizottság is, amely először az asszony öccsét, majd nagynénjét hall-gatta ki.

Az asszony elmondotta, hogy Vég, aki az elmúlt ősszel került haza a katonaság-tól, karácsonykor esküdött meg a hugával. Nagyon szerették egymást. A fiatal férj-nek nem volt munkája s ezért feleségét az ő édesanyjához vitte, akivel a fiatalas-szony sehogysm fért össze. Az anyós örökös törzsfelügyelő Végék életét is meg-bolygatta. Emiatt a fiatalasszony saját anyjához költözött. Hajlandó lett volna visszatérni férjéhez, persze csak úgy, ha külön lakásban élnek. A férfi azonban nem talált munkát. Ellenben kapott egy Mannlichert és ezzel véglegesen elintézte a családi bonyodalmakat.

Két bucsulevél

A halott vasesztérgályos zsebében a hi-vatalos bizottság két levelet talált. Az egyiket anyjához intézte s arra kéri ben-ne, hogy vegyék gondjukba árváját. A rendőrséghez intézett levélben szerencsét-len családi életét jelöli meg végzetes tette-ekéül.

Holott, ha tárgyilagosabb lett volna egy-szöt kellett volna csak papírra vetnie: Munkanélküliség!

Károly király csütörtökön utazik Herkulesfürdőre

Bukarest, június 1.

Károly király hatalmas kísérettel utazik le csütörtökön Herkulesfürdőre, ahol Ferdinánd király új szobrát nagy ün-nepségek közepette leplezik le.

Az uralkodó Herkulesről autón Bozo-vicsra megy, ahol egy Mária Terézia-korabeli műemléket tekint meg. A követ-kező állomás Oravica lesz, ahol Ferdi-nánd királynak és Eminescunak, a kivá-ló román költőnek emlékműveit leplezik le. A királyt utján a kormány tagjai közül Vajda miniszterelnök és Joanitecu miniszter kísérik el.

Áradás Besszarábiában és Bukovinában

Bukarest, június 1.

Az állandó esőzések Besszarábiában és Bukovina egy részében nagyarányú ára-dásokat okoztak. Buzeu mellett ked-den kiöntött a Calmeu folyócska is, csomó-falu víz alá került. Eddig négy halottja van az áradásnak.

Az angol trónörökös a gazdasági nacionalizmus ellen

London, június 1.

Az angol trónörökös az Egyesült Ál-lamok követe tiszteletére rendezett disz-ebéden felszólalt és a többek között ki-fejtette, hogy téves az a hit, mintha a védővármok mesterséges kiépítés és fenn-tartása gazdasági jólétet teremtené és kö-vetkezményeiben a munkabérek emelését vonná maga után.

Szerinte a gazdasági nacionalizmus, a mely most Európában urrál lett, valta-képpen gonosz szenvedély, amely nem éri el a célját, hanem a gazdasági nyomo-rúságot még jobban elmélyíti.

MÁSODIK CIKK

Mit kell fizetnie a magyar kiskisgazdapártnak a kormánytámogatásért?

Hinléder Fels Ákos felel Réthy Imrének — Vajjon őszinte-e az érdekképviselési alap hangoztatása, amikor az új pártot is ügyvédek és mágnások alapították a kiskisgazdáknak?

A magánérdek érvényesül, a közérdek azonban csak kortesigéken szárnyal tovább

Székeludvarhely, június 1.

A székeludvarhelyi magyar párt ügyvezető elnöke Hinléder Fels Ákos dr. Ügyvéd volt, de abbahagyta az ügyvédi működést abban a percben, amikor a magyarpárti népiroda vezetését vállalta. Ennek már több éve, de ő már akkor belátta, hogy pártvezetést vállalni és ügyvédkedni is, nem fér össze. Nem tűri ezt az ügyvédi mesterség természetét, Hinléder tehát felcsapott kiskisgazdáknak és most a magyar párt nevében ő viszi a legkeserűsebb harcot a kiskisgazdapárt ellen, amelynek vezérkarában viszont nagyon tevékeny ügyvédek is ülnék.

Ugyebár furcsán alakul a helyzet azzal a bizonyos érdekképviseléssel, amire Réthy hivatkozik. Ha szabavesszük ezeket a jelenségeket,

ket, mindenképpen arra a következtetésre kell jutnunk, hogy itt nem a tömegek érdekképviseléséről van szó, hanem inkább egyesek érdekképviseléséről és az sem szakmai alapon.

Igy pedig csúnyának látszik a dolog. Nézzük csak: van egy magyar pártunk, amelyben rengeteg kiskisgazda hívó van, lelkes hívó, mert ugyebár, grófok és egyéb mágnások, bankárok és ezek szekerét toló ügyvédek még nem adnak össze olyan pártot, amely tömegsikeret ér el. Aztán alakul ez ellen a párt ellen egy ellen-magyar párt, amit — nézzetek csodát — ügyvédek, egy gróf és egy dzsentri alakítanak, vagy legalább is vezényelnek s ez a párt a magyar kiskisgazdák számára jön létre! Bocsanatot kérek a szóért, de valahogyan még-

is csak az a helyzet, hogy a magyar kiskisgazdák terhére és veszélyére, de mindenképpen az alakítók hasznára és előmenetelére „gründoltak” néhányan egy új pártot.

„Gründolták” a tömegek érdekképviselésére való hivatkozással, ami valóban biztos és jó alapnak tűnhetik fel egy új politikai párt számára. Indokolás, amit nem igen lehet kiemelni, mert ma már olyan törvény ez az érdekképviselés, amit nem nyomhat el eszméletlenség és amit elmellőzni nem lehet és nem szabad. Lehet, hogy ez az, ami ennek az új pártnak a letagadhatatlan sikereket hozta?

Nem lehet. A magyar pártnál legalább azt mondják, hogy nem lehet. A siker titka egészen más.

kitermelő szövetkezet is és ezt szolgálja az állatkiviteli szindikátus is. Kihaszalja a nép keserűségét és szegénységét s így nekik felelőtlenül ígér nekik. (Szeretném, ha ez a nyilatkozat csak azért is belekergetné Réthyt, hogy kortes-elképzeléseit valóra váltsa.) A kitermelő szövetkezet csak elméletben van meg. Ez a sorsa lesz a másik tervnek is.

Később és mástól hallottam más példát is. A székeludvarhelyi földműves iskolába Réthy kének. A jelentkezőket ő fogadta s nem az iskola igazgatóságához küldötte. Végül két tanulóknak adott is írásos igazolványt, amire az iskola igazgatósága fel is vette őket. Ennek a két tanulóknak a költségei azonban még ma is kiegyenlítés nélkül vannak. Székeludvarhelyen meggyőződtem arról, hogy ez így van. Tehát ez is csak kortesfogás volt, amint a mai körülmények között talán az is csak kortesfogás, hogy a kiskisgazdapárt nem akar „konkurrens-párt” lenni, hanem egyetemes magyar kérdésben együtt akar dolgozni a magyar párttal, amelynek létjogosultságát elismeri. Réthy a népgyűléseken bőven és zabolatlanul szította mindig a magyar pártot, sőt minden gyűlésének ez volt a kezdete és a vége is.

Nem mutat ez arra, mintha az együttműködést őszintén képzelné el.

Ime, ez az a bizonyos politika!

Nem egyszer mutattunk már rá arra, hogy a magyar párt programja kisebbségi szempontból teljes. Hiánytalan. Bővíteni nem igen lehet.

Viszont az is igaz, hogy ennek a programnak néhány lényeges és tömegérdeket jelentő részét a magyar pártnál elhanyagolják, szívtőn nem viselik.

Az is igaz, hogy a magyar párt nem eléggé mozgékony.

Az is igaz, hogy arról az elképzelésről, amit Réthy a két magyar pártból és a két párt fölött álló „nemzeti tanácsról” felvázolt, egészen komolyan lehetne beszélgetni.

Az is igaz, hogy a kiskisgazdapárt helyesen tette, hogy azokat a tömegérdekeket, amiket a magyar párt nem képviselt elég lelkiismeretesen, a zászlójára tűzte.

Mindezekkel szemben azonban igaz az is, hogy a jelenlegi kiskisgazdapárt jelenlegi vezetője nem az sem külső formában, sem munkája lényegében, hogy őszintén és elismerően méltóan siethetne betölteni a magyarság politikai életében azokat a hézagokat, amiket a magyar párt működése maga után hagy.

Keserű és engesztelhetetlen harc van a két párt között, ez az igazság.

És mindkét pártnak igaza van. Azért nincs igaza egyiknek sem.

Igaza Gyeres Mihálynak van, aki ugyan csak tartott nagyon látogatott „népgyűléseket” a vármegyében minden körzetében, ezeken a népgyűléseken azonban nem arról volt szó, hogy melyik mágnástól és ügyvédtől vezettetett magyar párt menti meg a székeludvarhelyi népet, hanem az udvarhelymegyei gyümölcsstermelés megszervezéséről.

Erről azonban a következő cikkben.

Kacsó Sándor

A kormány árnyékában és szolgálatában

Hinléder Fels Ákos nem adja a higgadt diplomáciát s nem mutat semmi békülékenységi hajlandóságot. Ő nem gondol közöledésre és megértésre a két párt között. Vítába sem száll azokkal az elképzelésekkel, amiket Réthytől hozzá továbbítottam. Egyszerűen, de ingerlékenyen elutasít mindent, ami Réthytől és társaitól jön.

Indokol is. Nézete szerint abban a pártban mincsenek olyan emberek, egyetlenegy sincs talán, akit őszintén a magyarság ügyéért való lelkesedés, vagy a kisebbségi kérdés átértékelése taszított volna ki a közélet porondjára.

— Kalandorok talán?

— Igen, ez a helyes kifejezés. Politikai kalandorok, akik kifejezetten a maguk előretörése érdekében alakítottak pártot.

Persze, ezt a gyanút, sőt vádat, nagyon-nagyon alátámasztja az a tény, hogy Réthy, aki valamikor szegényemberként került Székeludvarhelyre, ma meglehetősen gazdag ember, polgármester és képviselő. Erdemes volt neki a pártítás. Ezt azonban egyelőre tekintsük magánügynek. Súlyosabb érv az, hogy ez az új párt a kormány árnyékában és szolgálatában alakult. A kormány segített a megszületésében, a kormány segített a mandátumok megszerzésében, a kormány, illetve a hatóságok segítenek most is abban, hogy tömegsikerrel legyenek.

Mindig gyanús és rosszízű dolog, ha egy népkisebbségi párt a kormány támogatásával él. Réthy, akivel erről a kérdéssel is beszéltem, azzal indokolt, hogy a kiskisgazdapárt mindig a kormány segítségével kell megszületnie. Például hozta föl a zsidó pártot s aztán a zsidókat. Nem hiszem azonban, hogy ő is ne érezte volna: ez egészen más. Sem a zsidókat, sem a zsidókat nem azért vette a kormány a köpenyére alá, hogy kijátssza őket egy másik szász, vagy egy másik zsidó párttal szemben, amit erőteljesebbnek, tehát féltetesebbnek tart. És aztán: Réthy is nagyon jól tudja, megtanulhatta Brandschtól, hogy a magyar kisebbség helyzete egészen más. Nagyon jól tudhatta, hogy a kormány a segítségért olyan szolgálatokat követel tőle és pártjától, amire kisebbségi magyar ember nem vállalkozhatik.

Keserű ára van a pártfogásnak

Mátis András Bukarestben szónokolt azon a gyűlésen, amit Vajda alátámasztása érdekében hívtak össze, de amit revízióellenes gyűlésnek játszottak ki. A francia lapok hívatkoznak is Mátis szónoklatára. Szánalmas szereplés volt. Nem azok miatt, amiket mondania kellett azon a gyűlésen, hanem azért, hogy egyáltalában beszélnie kellett. Mert kellett. Próbálta volna meg kitérni a kormány kívánsága elől.

Az elmúlt vasárnapon pedig Réthynek kellett beszélnie a székeludvarhelyi antirevizionista gyűlésen. Abból a beszédből, amit tartott, azt lehetne megállapítani, hogy ez a szerep nem is esett nagyon neheze. Jó alkalom volt megszilárdítani a pozíciót — nem a magyar tömegek előtt, hanem a kormány és a hatósági személyek előtt. Azok előtt, akik eddig is segítettek, nem azért, mintha rajongának érte, hanem azért, hogy ilyenkor teljesítse kötelességét.

A magyar párt ugyanis nem vett részt a gyűlésen, bár meghívást kapott ő is. Becsületesebb és férfiasabb volt a magyar párt álláspontja. Addig, amíg a magyar kisebbségnek itt kikövetelni való jogai vannak, addig, amíg a nemzetközi szerződéseket sem hajlították vég-

re, ha azok a kisebbségek javára szóltak, addig, amíg a magyarok másodrendű állampolgárok, akiket igyekeznek kidobálni az állami hivatalokból, addig nemcsak ildomtalan, hanem undorító is beállni azok közé a tüntetők közé, akik a revízió-ellenes tüntetéseket is magyarellenessé tenné alkalmának használni fel.

Becsületesen nem mondhatja senki azt, hogy a magyar kisebbségnek olyan jó dolga van itt, hogy érdemes megtagadnia érte a magyarságát. De még ha ilyen jó dolga volna is, akkor sem volna izléses tüntetni a revízió ellen, akkor is csak annyi volna ildomos és izléses, hogy hallgatagon figyelni azokat az eseményeket, amelyek esetleg akaratán kívül alakulnak valamire, amint annak idején is akaratán és megkérdésén kívül alakultak oda, ahol vannak. Nagyobb törvénytisztelet, és becsületesebb magatartást nem kívánhat a román állam a kisebbségi magyarságtól, mint-

Vagy vannak értékesebb eredmények is?

Hinléder Fels Ákos tagadja, hogy volnának. Szerinte önszervezők hozták létre ezt az egész pártalakulatot és önszervezők kormányozzák most is. Hivatkozom kell arra a gyakorlati munkára, amit Réthy és pártja végez, illetve amiről Réthy tájékoztatót. Az udvarhelymegyei fakitermelő szövetkezetre és a kiskisállatkiviteli szindikátusra. Mondottam

ma az nyugodt, higgadt és csendes marad.

Mátis és Réthy nem maradhattak nyugodtak, higgadtak és csendesek, bár esetleg érezték, hogy ez volna a helyesebb álláspont. A kapott előnyökért fizetni kellett és fizettek is. Fizettek azért, hogy a hatóságok támogatták az udvarhelyi kiskisgazdapárti nagygyűlés megjelenését. Hiszen nem volt erőszak, az igaz. Viszont Réthynek rendelkezésére áll a hivatalos apparátus, ő megteheti, hogy a főispántól telefonálja végig a jegyzőket: minden jegyző küldjön be a falujából öt embert, mert ez a hatóságoknak is így kedves. És fizetni kellett azért is, hogy Réthy, mint képviselő, a hozzáfutó székely kiskisgazdák ügyes-bajos ügyeit elég sikerrel intézi Bukarestben és máshol. Ugyanezt azonban Szabó Béni minden keserves fizetség nélkül is megteszi és kérdés, hogy ennyiért érdemes vállalni azt a szerepet, amit ennek a kiskisgazdapártnak most vállalnia kell?

már, hogy ezt a gyakorlati munkát mindennél előbbreválónak tartom és meg tudom bocsátani a történetet azoknak, akik a maguk előrehaladásának a szolgálatával a köz előrehaladását is szolgálják.

Ez az eset Réthy-nél nem áll, — mondja Hinléder Fels Ákos. — Réthy-nél minden csak korteskedési anyag. Ezt a célt szolgálta a fa-

LUX-MOZGÓ
KETTŐS ÜNNEPI MŰSORA:

PÉNTEKEN PREMIER!
Lengyel Menyhért
világhírű darabja filmen:

LUX-MOZGÓ
KETTŐS ÜNNEPI MŰSORA:

INKISINOFF
Tokarano: Inkisino
Kerner Jóna: Liane Haid

LIANE HAID
a legbájosabb, a legnépszerűbb
filmszínésznő, drámai világsikere!
INKISINOFF
a legnagyobb japán színész, a
„Vihar Ázsia fölött” főszereplője!

A kettős műsor másik slágere:

Szőke Szakáll
mint tengerész
az évad legmulattatóbb vígjátéka

A tavaszi szezon
legnagyobb filmje!

Mindkét sláger a brassói
„ERO”-film új filmprodukciójának legjavát képezi!

A jövő héten megkezdik az állami tartozások fizetését

Bukarest, június 1.

A pénzügyminisztérium a jövő héten megkezdte a múltév első három hónapjáról elmaradt állami szállítások összegének kifizetését.

Az Adeverul és Sinfalva

Bukarest, június 1.

Az Adeverul legújabb száma hosszabb cikkben ismerteti a sinfalvai drámát. Megállapítva, hogy a provokálók a magyar legények voltak, akik az áldozócsüttörői bálon megtámadták a román legényeket. Ezek vasárnap bosszút álltak állani, magukkal hozták a szomszéd-falu románjait is és így keletkezett a garázdálkodás.

Az Adeverul is leszögezi, hogy mindössze néhány ablakot törtek be, az összes kár nem több 30 ezer lejnél.

Olasz tengeralattjáró Konstancában

A konstancai kikötőbe két olasz tengeralattjáró érkezett. A tengeralattjárók tisztjei és legénységüknek egy része szorosan Bukarestbe utazott, ahol koszorút helyeztek az ismeretlen katona sírjára, majd a hadügyminisztériumot keresték fel.

Elitelték a brassói szász hitleristák második csoportját is

Brassó, június 1.

A brassói törvényszéken ma tárgyalták a perbefogott hitleristák második csoportjának ügyét. Ezúttal 23 szász fiatalember állott a bírak elé, valamennyien Botfalva községből valók. A vád ugyanaz volt, mint szombaton: a brassói szász nagypap beiktatása alkalmával löhátan, kétkéses egyenruhában, kampóskereszttel a mellükön várták és kísérték a papot. Tiltott egyenruhaviselés miatt vonultak tehát kérdőre.

A törvényszék Sanpetreanu-tanácsa tárgyalta az ügyet. A vádat Jonescu ügyész képviselte, védők dr. Moldovan Dion és dr. Wolff Sieghert.

A tárgyalás megkezdése előtt dr. Moldovan védő bejelenti, hogy a Semmitőszéknél megtámadja a Mironescu-Marzescu-féle rendtörvényt, mely a Monitorul Oficial március 22-iki számában jelent meg, azon a címen, hogy alkotmányellenes.

A vádlottak kihallgatásuk során valamennyien beismerték, hogy viselték a kék inget, hogy nem tudtak annak tiltott voltáról és hogy nem érzik magukat bűnösöknek.

A bíróság ezúttal is bűnösöknek találta a vádlottakat és Jeckel Martin vezetőjüket 20 napi fogházra, a többi vádlottakat — két kiskoru kivételével — 8-8 napi fogházra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban három évre felfüggesztette.

Az ügyész súlyosbításért, a védők felmentésért feleltek.

Bárki megengedhet ezentúl magának egy **karlsbadi** (vagy marienbadi, vagy franzensbadi) **kúrát**

hihetetlenül szerény átalányárban és mégis elegáns körülmények közt. Egy teljes karlsbadi kúra ára: Lei 13,200

beleértve az összes költségeket, u. m.: Utiköltség Karlsbadig és vissza. — Vízum. Huszonegy napos teljes ellátás elsőrangú szállodákban. — Kurtaxa. — Orvosi kezelés: szabad orvosválasztás. Az orvos előírása szerinti diétetikus étrend és gyógyfürdők.

Utiköltség nélkül Lei 11,500. Indulás csoportokban minden hónapban, vagy egyénileg bármely nap. Kérjen részletes prospektust Erdész Imre mérnök utazási irodájától:

Biroul de Voiaj Ing. E. Erdész, București III., Calea Victoriei No. 163.

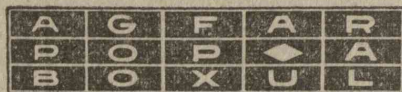
Azonkívül júliusban 2 pompás tengeri utat: A csikágói világkörülfutáshoz »REX« legnagyobb óceánjáróval (6 hét 47.500 Lei) és Földközi-tengeri körutazás »ERIDANIA« legluxusosabb hajóval (3 hét 13.800 Lei).

Dijpályázatunk

250.- Leiért egy fényképezőgép?

Keresse ezen Box nevét

Minden szerencsés megfejtő a helyes megfejtésért 250.- Lei ellenében az itt bemutatott 44 sz. Agfa Box készüléket kapja.

Becszerelés 1933 május hó 5.-től június 30.-ig minden fotokereskedőnél

AGFA BOX

A rendzavarók nem jó románok...

A közoktatásügyi államtitkár érdekes nyilatkozata

Bukarest, június 1.

A szünni nem akaró diákszavargásokkal kapcsolatban Petre Andrei közoktatásügyi államtitkár kedden nyilatkozatot adott a Jasiban megjelenő újságoknak, mondván, hogy most,

a revízióért folyó nagy külföldi agitáció idején az országnak a legteljesebb

csendre és harmóniára volna szüksége. Ebből önként következik, hogy a rendzavarók nem jó románok, hanem lelkiismeretlen emberek.

Petre Andrei egyébként Calinescu és Chelmechuanu államtitkárral együtt közös inspekciós körutra megy, Deszarábia és Bukovina városait látogatva végig.

PÁNIK A CIRKUSZBAN

Az oroszlán a közönség szemeláttára letiporta az állatszeliiditőt

Braila, június 1.

A Kludsky-cirkuszban, amely néhány nap óta Brailában vendégszerepel, megázó szerencsétlenség történt kedden este. Amikor Marshal Hans állatszeliiditő belépett az oroszlánok ketrecébe,

az egyik, különösképpen ingerlékeny oroszlán ráugrott, beleharapott kezébe, lehúzta a bőrt az arcáról és szagatni kezdte.

Marshall megpróbálta revolverét előrántani, de az állat a földre szorította és ráfeküdt, úgy, hogy az állatszeliiditő mozdulásra képtelen volt.

A cirkusz személyzete azonnal a szerencsétlen ember segítségére sietett. Töb-

ben benyomultak a ketrecbe és acélvillakkal a sarokba szorították a vadállatot.

A közönség soraiban rettenetes pánik tört ki. Mindenki felugrott helyéről és a kijáratok felé nyomultak, mert tartottak attól, hogy a többi oroszlán is dühöngeni kezd, áttörik a ketrec vaspántjait és megtámadják a jelenlevőket.

Szerencsére a többi állatok meg sem mozdultak, hanem egykedvűen nézték végig az állatszeliiditő és a vadállat küzdelmét.

Marshallt haldokolva szállították be a helyi kórházba. Az előadást egyelőre félbeszakították.

Arnold Bronnen, az ismert német író eskü alatt vallotta, hogy anyja megcsalta az apját, csak hogy Hitlerék visszafogadják

Berlin, június 1.

Az elsők között, akik a hitleri forradalomig végzett munkájuk alapján elismerést és jutalmazást kaptak Németország új uraitól, volt Arnold Bronnen is, az ismert nacionalista író. Hitlerék természetesen kapva-kaptak a hozzájuk lecsatlakozó fajtisztá írókon, annál is inkább, mert Ewersen kívül, aki inkább fajtisztá, mint író és Hanns Johnston kívül csak a dilettánsok, a tehetségtelenek ajánlották fel tollukat az új eszméknek, látva, hogy most pedig az ő idejük jött el. Nem volt ezért meglepetés, hogy Arnold Bronnen, az „O.-S.” (Ost-Schlesien) című regény s különböző egyéb hazafias és háborús regények és drámák szerzője tárt karokra talált Hitler táborában.

Azonban alig néhányheti ragyogás után elhalványult Bronnen horogkeresztformájú csillaga a faj tisztaságáért indított, fajvizsgáló akció reflektorfényében. Pártatlanul el kell ismerni, hogy az akció során végigpásztázták Hitler főhadiszállását is

s a Führer házi jósá, Jan Erik Hanussen,

aki Prossnizban töltött gyermekkorában a Hermann Steinschneider névre hallgatott s hitközségi elnökök elsodort ivaréka volt, legfőképpen annak a felháborodásnak köszönhetette borzalmas halálát, amely a steinschneideri származás fölfedése nyomán támadt. Zsidó ne jósoljon Hitlernek, még ha csupa jót is jósol.

A hideg veríték ütött ki Arnold Bronnen testén, amikor a fajtisztogatási akció megindult s nem állott meg a hitleri főhadiszállás kapujában sem, amely mögött Bronnen már oly magabiztosan és győzelemittasan tündökölt. Bronnenről is hamarosan ki-

sütötték ugyanis, hogy némi bajok vannak teutonos hangzású neve és marconagermán őseit sejtető magatartása körül.

Kiderült, hogy az Arnold csak Arnold s a Bronnen csak Bronner. Ama nevezetes máhrisch-ostraui Bronner-családnak a tagja, amely — éppen Arnold Bronnert kivéve — csupa dúsgazdag szesznyakereskedőből áll s amely, természetesen, zsidó. Mindez kétségbevonhatatlanul kiderült s Arnold Bronnen már csak mint Arnold Bronner, ugys mint beszivárgott Ostjude s ugys mint a Hitler bizalmába alattomos módon befurakodott elem nanusseni sorsnak nézett elébe. Addig is kegyvesztett lett.

Néhány hétig így is volt, Arnold Bronnen elintézett embernek számított. Mindenki nevetett rajta, sajnálójá alig akadt. Dehát aki magasra tör, az nem hagyja magát oly egykönnyen elintézni. Arnold Bronnen ugyanis néhányheti idegfeszítő agymunka, szakadatlan töprengés után rájött arra, hogy mit kell tennie.

Az idea olyan egyszerű volt, mint a Kolumbusz tojása

s csak azon csodálkozott, hogy már előbb

— Ha láradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szívfájdalom kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarokat s elhárítja a vértófolást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvosánára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválk. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

nem jött rá. Hitlerék kitaszították őt soraikból? Próbálják ezután kitaszítani!

A hatodik héten az jutott tudniuk az eszébe, hogy

az édesanyja keresztény.

Fölkereste az illetékeseket és eskü alatt ünnepélyes vallomást tett holmi diszkrét családi titokról.

Eskü alatt vallotta meg, hogy Bronner zsidó nem az apja, mert ő, Arnold Bronnen egy bűnös, de a germán faj tisztasága szempontjából csak kíváncsi szerelem gyümölcse, amelyet keresztény édesanyja — nyilván a zsidó Bronner iránti természetes ellenszenvétől üzetve — egy fajtisztá, árja német ember iránt táplált.

Az illetékesek tudomásul vették ezt a bejelentést s ismét maguk közé fogadták azt az embert, aki házasságtöréssel vádolta meg nyilvánosan az anyját s megtagadta és felszavazottságban marasztalta el az apját,

csak hogy megmentse horogkeresztos becsületét. Ennek a becsületnek csak ilyen Bronnen-féle lovagjai vannak.

VICHY-ETAT

VICHY-ETAT TERMÉKEI

VICHY-ETAT

VICHY-ETAT SÓ Az ásványvizből kivont természetes só alkalikus viz készítésére.

VICHY-ETAT PASZTILLÁK 2—3 pasztilla étkezés után megkönnyíti az emésztést.

VICHY-ETAT TABLETTÁK Az emésztés elősegítésére szolgált szikviz otthoni elkészítésére.

Óvakodjunk az utáztatoktól és hamisítványoktól!

Vezérképviselő: PHILIPPE FINKELSTEIN, București, Strada 11, Câmpineanu 21.

HIREK

LAPSZÁMOSOK

Színhely: polgári ház udvara Berlinben. A fákamara előtt két favágó üldögél. Ebédle-
nek. Nagyokat harapnak a lóvirstliből és tem-
pósan beszélgetnek:

I. favágó: Hallo-e, Johann? Cefettül smak-
tol a mesterség, amióta az urak könyvekkel
lútenek. Régebben az ember félóraig is elve-
sződött egy-egy göbös fahasábbal, most meg
egy megy a munka, mint a parancsolat! Estig
akár egy egész könyvtárt felvágok! (Kézébe
resz egy könyvet.) Aszongya: írta Alfred
Kerr...

II. favágó: E'mán döfi, a kirilejzomát ne-
ki! Eddig eser, mostan Kerr! (Röhög.)

I. favágó: Minden rendbe' vóna, ha csak
lúztott regényeket kellene fűrészelni, de ezek
a nyavalyás fakeskedők minden ölbe bele-
csimpésznek néhány bőrkötéses könyvet.

Nagysága (kijön a gangra): Hé emberek,
ran ott a fákamarában, egészen a szélső bal-
oldalon, egy-két Egon Ervin Kisch... Aprit-
sák fel, mert elfogyott a gerjesztóm!

I. favágó: Szívesen naccsága, de ezután la-
ponként tessék fizetni, mert ugy dukál ne-
künk! Lapszámosok vagyunk, vagy mi a
szösz?

Nagysága: Ugyan!? Csak nem csapnak
olyan nagy zrit ebből a Kisch dologból? Vá-
gattam én már Kisch könyvet... Olcsón csi-
nálták, pedig azokat a kemény mondanivaló-
kat nem könnyű ám fűrészelni!

I. favágó: Jó' van no, nem fogunk azér'
fajbakapni! Hanem valamit szeretnék kérde-
zni, naccsága! Vót itt még nemrég valódi fa
is, tudja olyan, amilyen az erdőbe' nő! Hova
lett az? Mer' itt a fákamarában csak köny-
veket látok!

Naccsága (idegesen): Hova lett? Hát berak-
tam a könyvszekrénybe. Onnan ugysis kidob-
tam a könyveket. Ne álljon üresen, nem igaz?
Inkább fa, mint semmi! A kislányom szokta
olvasni...

I. favágó (bambán): A fát?
Nagysága: Igen. Az évgyűrűket rajta... Na
egy-kettő, lássanak a munkához!

I. favágó: Igenis. Hanem azért annak a
Mann könyvnek, a „Budenbrook-család”-nak
csak a felit fűrészelem fel. A felit holnapra
hagyom...

Nagysága: Miért?
I. favágó: Azér', mer' az egy folytatásos re-
gény!

Nemes Ferenc

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ

(A mayerlingi tragédia)

Péntektől, június 2-ától

az

Astra Mozgóban

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti
meteorológiai intézet jelentése szerint me-
leg idő várható, egyes helyeken zivata-
ros esőkkel.

— JUNIAN SZÉKELYUDVARHE-
LYEN. Tudósítónk jelenli: A Junian-féle
radikális parasztpárt Székelyudvarhelyen
— ahol máris jelentékeny szervezete van
— június 5-én nagyszabású népgyü-
lést rendez. A gyűlésen Junianon kívül
a párt több vezetője is részt vesz.

— Matuska szülőfalujának új szenzá-
ciója van. Szabadkáról jelentik: Különös
okok miatt tartóztatták le Csantavér
bácskai község jegyzőjét, Tanurdzics
Sztankót. A jegyzőn az utóbbi hetekben
esketési mánia vett erőt s felszólította a
faluhelikeket, hogy jöjjenek az anyaköny-
vi hivatalba, mert mindenkit minden írás
nélkül összead párjával. Tanurdzics
Sztankó négy hét alatt nem kevesebb,
mint száz párt adott össze, anélkül, hogy
a házasságok közül bárki is felmutatta vol-
na a megkövetelt irásokat. Házas embere-
ket is készséggel megeskettett. A letartóz-
tatott jegyzőt elmeorvóintézetbe vitték,
mert minden jel arra mutat, hogy megza-
varodott. Az okmányok nélkül megesket-
tett házastársak ellen ezintén megindult
az eljárás. Csantavér községnek néhány
éven belül ez már a második nagy szenzá-
ciója. Ez a község a szülőfaluja, mint is-
meretes, Matuska Szilveszternek, a biator-
bágyi merényletnek is.

— A Brassói Magyar Dalárda Kocsóh
Pongrácz „János vitéz” című daljátékát
1933 június 1-én, csütörtökön délután 2
órákor az ifjúság részére mérsékelt hely-
árakkal megismétli.

— BILLER IRÉN VÁLIK. Budapestről
jelentik: Budapesti művészkörökben el-
terjedt az a hír, hogy Biller Irén, aki har-
madfél évvel ezelőtt Samuel Fengler dus-
gazdag amerikaihoz ment feleségül és az-
óta Newyorkban él, válik a férjétől. A
hír annál nagyobb meglepetést keltett,
mert Budapestben már úgy tudták, hogy a
temperamentumos szubrett végleg felesé-
relte a kulisszák festett világát a házás-
ság révén. A válópör hírére még nem
erősítették meg, de annyi tény, hogy Bil-
ler Irént a Fox filmgyár leszerződtette és
Hollywoodban eljátszatja vele a The
American című film főszerepét.

— G. B. Shaw a „civilizáció komoly ve-
szedelmé”. Londonból jelentik: A cham-
bridgei egyetemi vitaegyesület egyik ülé-
sére azt a javaslatot tűzte ki, mondja ki
a diákság, hogy Bernard Shaw a civilizá-
ció komoly veszedelemé. A javaslat mel-
lett 46. ellene 60 diák szavazott. Shaw te-
hát 14 szavazattal megmenekült attól,
hogy a civilizáció ellenségének nyilvání-
tsék.

A kolozsvári munkás akkor lőtte le a feleségét, amikor az éppen szoptatott.
A gyermekét tápláló anya örök szimbólum, amely a legdurvább és legkomiszabb
indulatot is le szokta fegyverezni. A mai nyomoruságban már ez sem szuperál.
Egy dörrenés és fehér tej helyett piros vér szivárog a legszentebb forrásból.
Lehet, hogy egyszer elmúlik ez a sivatár világ, lehet, hogy egyszer újra rende-
ződnék a nagy ellentétek és akkor meg kell majd mintázni ennek az időnek új
Laokoon-csoportját. A szoptató anya és mellette a férj, kezében a füstölő re-
volverrel, akikkel a nyomor kigyója fon össze. Családi kép 1933-ból.

Két érdekes felszólalás a magyar képviselőházban

Eckhardt Tibor azt követelte, hogy a magyarországi középiskolák-
ban és egyetemeken tanítsák a szomszédos államok nyelvét is.
Milotay szerint is a szomszéd államokkal ki kell építeni a kapcsolatot

Budapest, június 1.

A magyar képviselőházban ma a köz-
oktatásügyi kormány költségvetési vitája
került sorra, amelynek során felszólalt
Eckhardt Tibor, aki azt követelte, hogy
a középiskolai és egyetemi oktatásban
a szomszédos államok nyelveit is ta-
nítsák.

Eckhardt szerint, ha a középiskolákban
és az egyetemeken a szomszédos államok
nyelveit tanítanák, ez kölcsönös megér-
tetésre vezetne és csak ez biztosíthatja Ma-
gyarország megerősödését a dunavölgyi
államok sorában.

Utána Milotay István beszél és rámu-
tat arra, hogy Magyarországnak olyan
nemzetiségi politikát kell folytatni, amely

az elszakított hároméfmillió magyar
testvér érdekeinek megfelel. A kisebbsé-
gi kérdést az Új-Magyarország érdekei-
re való tekintettel kell kiképezni. Milotay
arra emlékezteti a kormányt, hogy 1928-
ban Magyarország kisebbségei memoran-
dumban fordultak a kormányhoz és eb-
ben feltárták kívánságaikat. Szerinte is
keresni kell a lehetőséget annak, hogy
Magyarország szomszédjaival megtalálja
a megfelelő kapcsolatot.

Kasnya Béla felszólalása során a mű-
vészetek állami propagálására követelte.
Kelemen Kornél ugyanilyen értelemben
a testnevelés érdekében szólalt fel. Tur-
chányi Egon pedig a tanítói kar fizetés-
emelésé ügyében beszélt.

— 15 ezer lej büntetés a hadsereg meg-
sértésért. Temesvárról jelentik: A teme-
svári törvényszék Athanasiu-Vadas taná-
csa ma tárgyalta dr. Rapaláné Fibus Ka-
ta aradi uriaszony bünperét. Rapaláné
két évvel ezelőtt a Ferdinánd kávéházban
Pantély hadbíró-százados jelenlétében a
hadsereget sértő kijelentéseket tett. A szá-
zados feljelentette az urinőt, akit a tör-
vényszék most 10 ezer lej és 5000 lej
mellékbüntetésre ítelt.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ

filmje nem mese, ha-
nem tiszta valóság.
Péntektől, jun. 2-ától

az Astra Mozgóban

★ ELJEGYZÉS. Buzás Mária, Brassó és Si-
mon Gyula, Brassó, jegyeseik. (Minden külön
értékesítési helyett.)

— Fegyverrejtegetésért elítéltek egy
temesvári ügyvédet. Temesvárról jelen-
tik: A temesvári törvényszék ma tárgyal-
ta dr. Steiner Béla ügyvéd bünperét, akit
fegyverrejtegetéssel vádoltak. Ugyanis az
ügyvéd házának padlásán, egy csomagba
elrejtve, házkutatás alkalmával egy Mann-
lichert két célzó fegyvert, egy kardot,
egy bajonettet és egy vívtőrt találtak. Az
ügyvédet a bíróság 1000 lejre ítélte.

Aláírták a japán-kínai fegy- verszüneti megállapodást

Tokió, június 1.

Együttesen kiadott japán és kínai je-
lentés szerint Tang-Kunban ma reggel
aláírták a japán-kínai fegyverszüneti
megállapodást.

Diszelőadás a budapesti Operában a külföldi ujság- írók tiszteletére

Budapest, június 1.

A nemzetközi ujságírókongresszus szü-
kebb bizottsága ma délelőtt ismét ösz-
szeült, hogy arról az indítványról, ame-
lyt a német helyzettel kapcsolatban hoz-
zá benyújtottak, határozzon. A bizottság
azonban ma, idő hiányában, még nem
dönthetett és valószínű, hogy e kérdésben
döntés csak ma este, vagy pedig holnap
lesz.

A külföldi ujságírók tiszteletére egyeb-
ként a magyar kormány tegnap a buda-
pesti Operában diszelőadást rendeztetett,
amelyen megjelent Horthy Miklós kor-
mányzó, Gömbös Gyula miniszterelnök
és a magyar arisztokráta világ előkelősé-
gei. Előadás után bankett volt.

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósi-
tónk jelenti: Vintilla Vasile sorostélyi kis-
diák valahonnan egy revolverre tett
szert, amivel játszani kezdett. A fegy-
ver hirtelen eldőrdült s a golyó a kisdíák
Cambea Vasile nevű barátjába hatolt, a
kit súlyos sérüléssel a kórházba szállítot-
tak. — A sárpataki csendőrség elfogta
Stern Józsefet, a marosvásárhelyi fogház-
ból megszökött rabot, aki éppen egy Fur-
mann nevű kereskedő üzletébe készült be-
törni. Sternt visszakísérték Marosvásár-
helyre. — Mezőúrcs község állomásán egy
tolató mozdony elütötte Hartmann György
vasutasat, aki láb- és kartörést szenvedett.
Kórházba szállították. — Hasonló szeren-
csétlenség történt a maroshévízi állomá-
son is, ahol ugyancsak egy tolató mo-
zdony elütötte Antal József ottani lakost,
aki a sinen igyekezett keresztül. Súlyos
sérülésekkel a kórházban ápolják.

— MUNKÁSTRAGÉDIA. Budapestről
jelentik: Kaufmann Antal 48 éves gyári
munkást felesége, aki megunt az örökös
családi perpatvart, ma vitriollal leöntö-
tte. A férfi mindkét szemére megvakult.
Az asszony a merénylet után konyhakés-
sel felvágta lábszáran az ereket. Haldo-
kolva szállították a kórházba, ahol ne-
hány órai szenvedés után meghalt.

— 450 KILOS A VILAG LEGKÖVE-
REBB ASSZONYA. Londonból jelentik:
A Reuter-iroda jelentése szerint a man-
dzsuriai Daironból egy losangelesi pán-
dorcirkusz érkezett, amelynek fő von-
zóereje egy Mrs. Charles Towill nevű
hölgy. Ez a hölgy a helyi lapok megál-
lapítása szerint a világ legkövérebb
asszonya: testsúlya 450 kiló.

★ DIVATLEVÉL. Az idej férfiszövelet szin-
nagy általánosságban szürke, mintja káro, e
mellett azonban nagy előszeretettel veszik a
sötétebb alapon levő halványabb és inkább
elmosódott csikózású szöveteket. A szabók na-
gyon szívesen dolgozzák ezeket az anyagokat,
mert a jó szabást nagyon előnyösen emelik
ki. Az ilyen anyagokból készült ruha tényleg
a szabó legjobb reklámja. „Hol készült ez a
ruha?” — kérdik a jószabás ruhánál. Abban
a pillanatban pedig, midőn a kérdező a köz-
ismert módon megtapintja az „anyagot”, rö-
gön azt is kéri: „A szövetet hol vetted?” Utá-
na pedig az árát szokták kérdezni. De ha azt
mondjuk, hogy a szövetet a Vestisnél vettük,
akkor az árát már nem is kéri, mert azt
mindenki tudja, hogy a legjobb, legszebb, leg-
divatosabb és legtartósabb szövetek is a Ves-
tisnél nagyon olcsók. Ugyanígy olcsók a
hozzávalók is és mindegyik kifogástalan mi-
nőségű. — Külön meg kell említeni a női
anyagokat. A Vestishez nyugodtan elviheti a
feleségét, mert Ön is meg lesz lepve, hogy a
Vestis milyen kevés pénzért ad elsőrangú, di-
vatos és szép női ruha- és kabátanyagokat.
Keresse fel a „Vestis”-t, Brassó, Lencs 22. sz.
alatt, ha olcsón és jól akar vásárolni.

Rudolf trónörökös szerelme

Vecsera bárónővel

Péntektől, június 2-ától

az Astra Mozgóban

Hozzászólás

Gazdagnak a konverzió, — szegénynek a végrehajtó

Szükség törvényt bont. Így mondták a háború előtt. Ma inkább azt mondhatjuk, hogy a szükség alkotja a törvényt.

Igaz: a jog nem fátylavívője, csak lassú kísérője a társadalmi evolúciónak. De mégis: békében a törvények bizonyos sziklaszilárd talapzaton épülve, jól előre szabályozták az életviszonyokat. Háború után a gazdasági erők áttörtek az alapelveket s a törvény csak utólag szentesíti azokat a viszonyokat, melyek a gazdasági élet kényszerűsége folytán már kialakultak.

Iskolapéldául szolgálhat ennek a megállapításnak igazolása a konverzió. Mikor a törvényhozás foglalkozni kezdett a konverzió kérdésével, az már régen megvolt a valóságban. Még híre-pora sem volt se moratóriumnak, se konverzióknak, de az adósok százai már éltek a konverzió iratlan jogával: nem fizettek, egyszerűen azért, mert nem volt miből.

Az állam deflációs politikája és a magántőke hallatlan uzsorája olyan helyzetet teremtettek, hogy az adósok tulajdonképpen képtelenek voltak eleget tenni fizetési kötelezettségének. Törvényt kellett hát hozni, hogy ez a törvénytelen állapot valamiképp jogi szabályozást nyerjen. A törvény ugyan nem sokat lendít a helyzeten, mert paragrafusokkal nem lehet termelni s nem lehet adósságokat fizetni. De hát: forma dat esse veit. Az a fontos, hogy a legalitás elve megőrzésére. Mert ha nincs konverziós törvény s az adósok bizonyos kategóriájára azért nem fizet, mert nincs pénze, — ez törvénytelen eljárás, de ha van konverzió s akkor nem fizet az olyan adós, akinek van pénze, az törvényes eljárás.

Nem volt könnyű feladat a törvényhozó számára a „mezőgazdasági és városi adósságok szabályozásáról” szóló törvény megalkotása. Olyan törvényt kellett csinálni, hogy az adós káposztája megmaradjon s a hitelező-kecske is valamennyire jóllakjék. Nyilvánvaló, hogy ez a cél csak a hitelező jogainak csorbitása, a követelésnek a hitelező beleegyezése nélküli csökkentése által érhető el. De felmerül a kérdés: joga van-e az államnak ilyen módon beavatkozni polgárai magánjogi ügyeibe? Az Alkotmány 17. paragrafusa kifejezetten védi minden tulajdon, így a követelés érintettségét. Ámde ezt az alapelvet már régen áttörte a gyakorlat. A különböző kisajátítási törvények, az agrárreform, a lakbérleti rendelet nagy csorbát ütöttek a szent magántulajdon elvének. Lényegükben ezek mind forradalmi törvények s a konverziós törvény alapelve, hogy a törvényhozói uton beleavatkozik a termelés tényezői közötti jogviszonyokba s megköti a hitelező kezét-lábát, — szintén forradalmat jelent a jog történetében.

Ámde amilyen forradalmi ez az alapelv, épp olyan ellenforradalmi színezetű annak gyakorlati keresztülvitele, — a törvény merev egyoldalúsága, hogy csak a birtokosokat, a „beati possidentes”-eket védi, azokat, akiknek házuk, földjük van s a nincstelenekre vonatkozólag semmiféle kedvezményt nem tartalmaz.

Aki abban a szerencsés helyzetben van, hogy földbirtok vagy városi ingatlan felett rendelkezik, — azt védi a törvény. Kényelmes, 3—5 éves részletekben, alacsony kamat mellett fizetheti adósságát s addig is, míg a részletek fizetését megkezdi, moratórium kedvezményében részesül. Végrehajtó be nem teheti hozzá a lábát.

Ezzel szemben azok a polgárok és munkások, akik nem igyekeztek „termelési eszköz” birtokába jutni, — fizetésü-

kön, házi butorokon, irodai, műhelybe-rendezésen, könyveken, képeken stb. más vagyonuk nincsen, — ezek a világon semmiféle kedvezményben nem részesülnek ezután sem hitelezőikkel szemben, — se moratórium, se konverzió órájuk nem vonatkozik, utolsó párnájuk is döbör ke-rülhet, — mintegy büntetésül, hogy nem voltak elég szerencsések, ügyesek, ravaszok és leleményesek s nem igyekeztek

maguk számára bár egy talpalatnyi földet is tulajdonul biztosítani.

A konverziós törvény értelmében csak annak van hitele és becsülete, akinek birtoka van, — akinek nincs, az szabad prédája a hitelezőnek.

Gazdagnak a konverzió, — szegénynek a végrehajtó.

Dr. Turneroszky Sándor
(Nagyvárad)

Megnyílt a csikágói világkiállítás

Öt hónap alatt ötvenmillió látogatóra számítanak

Csikágó, június 1.

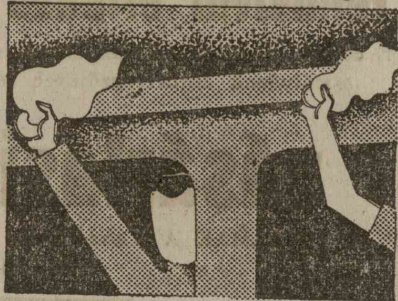
Szombaton ünnepélyesen megnyitották a csikágói világkiállítást, amelynek hivatalos címe: „A haladás évszázada”. A kiállítás több hónapig marad nyitva a világ minden részéből odasereglegő látogatók számára. Az utolsó hetekben

15 ezer munkás három csoportban dolgozott, hogy elvégezzék az utolsó simításokat, a még hátralévő kisebb munkát.

A kiállítási telep páratlan képet nyújt, de ez a kép nem kevesebb, mint 37 millió dollárjába került Amerikának.

A legtöbb európai ország hiányzik a kiállítók közül, de a kiállított anyag így is rendkívül gazdag. Hogy mekkora sikere lesz a világkiállításnak, azt a mai viszonyok között nehéz megjósolni. Az amerikaiak optimisták és biznak abban, hogy november elsejéig 40—50 millió látogató fog megfordulni a világkiállításon.

A B.L. nyaraltatási akciója

Filip János, kisbirtokos. Teceul-Mic Huta (Kistecsei Huta). Jud. Maramures. U. p. Teceul-Mic. V. á.: Dragoș-Voda (Hosszumező). Fürdő a szabadban. Kirándulás Bikszád-fürdőre. Erdők, hegyek. Egy, esetleg két szobában 2—4 vendéget fogad, június 5-től bármennyig. Gyermeket szülők nélkül is, négyet 10 éven felül. Ár négyszeri étkezéssel felnőtteknek 95, gyermekekért 75 lej. Ár mosással és takarítással értendő. Egészséges, havasi levegő. Szatmár-máramaroszi autóbussz-

járat. Borvízforrás. Különösen gyenge tüdejűeknek alkalmas.

Csiki István, vendéglős. Cernatu-Csernátfalva. Idősebb hölgyet látna vendégül, aki teljes ellátás fejében a házimunkában segítkeznék.

Blum Andorné. Târgu Mures—Marosvásárhely. Bürger sörgár közli: Fizető vendégek mennek erdős vidékre (magaslati helyre) június 10-től 4—6 hét tartamára. Igényem: egy kis napos szoba, melyben egyedül laknék. Ne legyen beteg, de hízókurt kell tartanom, a koszt ennek megfelelő legyen. Ajánlatukat olyanok küldjék be, kiknek fekvő kurára alkalmas kertjük van.

Sorbán Flóra, Máriaradna, Str. Alexandri 5. Szép fekvésű hely a Maros mellett, (Lippával egy hid köti össze) ismert nyaraló- és nevezetes bucsujáró hely. Szabadfürdő a Marosban és gyógyfürdő (szén savas-vasas) Lippafüreden félórnyira, hová a fürdő autóbussza visz. Kirándulóhelyek a közelben: a solymosi vár, Bog-nigós fürdő, Arad, a közeli erdők, szálló-hegyek stb. Német, román nyelv, zongora, cimbalom, esetleg hegedű-tanulás v. gyakorlása, külön szerény díjazás ellenében. Lakás: egészséges, jól szellőztetett, kényelmes ágyval és ágyneművel (rovamentes) ellátott szoba 2 esetleg 3 személyre. Vendéglő közvetlen a szomszédban, kosztkiadó pár lépésnyire. Házi koszt v.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

(London) Londoni gabonakereskedelmi körökben híre jár, hogy Oroszország most már másodizben vásárolt a londoni piacon 15 ezer tonna kanadai búzát. Nemrégiben Franciaországban vásároltak nagyobb tétel argentin búzát, amely már uton is van az egyik feketetengeri orosz kikötő felé. Az Angliában és Franciaországban vásárolt gabona Moszkva és néhány nagyobb ipari központ számára szolgál. A szovjetmegbizottak jelenleg Amerikával tárgyalnak nagyobb mennyiségű újtermésű gabona vásárlásáról.

(Páris) A hivatalos lapban közzétett rendelet szerint az alábbi árukat csak a megállapított kontingensek keretén belül és a régebbi rendeletek határozmányainak megfelelően lehet bevinni Franciaországba: Ex 16B tétel fagyasztott hus: üri 15 ezer mázsa a harmadik évnegyed folyamán; sertés 300 mázsa a harmadik évnegyed folyamán; marha és egyéb 25 ezer mázsa a harmadik évnegyed folyamán. Ex 34B tétel tojásfehérje vagy albumin 6 ezer mázsa a második félévben. Ex 34 (Ex c) tétel tojás-sárga, nem cukrozott, étkezési célokra al-

kalmas, 6 ezer mázsa a második félévben. Ex 34D tétel egész tojás folyékony, héjában vagy poralakban 2 ezer mázsa a második félévben.

(VETÉSHÉLYZET VILAGSZERTE)

Romániában az esős idő folytatódik és a vetésekről érkező jelentések nem kedvezők. Legújabb jelentés szerint a sok eső miatt a tengeri ültetését nem tudták befejezni az északi vidékeken, különösen Moldovában. Általában a tengeriültetés elkészt és újra megerősítik azt a hirt, hogy a tavaszi vetések nem jól csiráznak és egyrészt újra kellett vetni. Az őszi buza és rozs, valamint a tavaszi árpa és zab igen jól állanak és hamarosan behozzák hátrányukat, ha jó idő jön és melegebb lesz; többhelyütt azonban a búzának nincs színe, amit az esős időnek tulajdonítanak.

Argentínában a tengeri minőségét az állandó nedves, párás idő károsan befolyásolta.

Ausztráliában az idej búzaterület kisebb csökkenését várják a kedvezőtlen időjárás miatt.

Franciaországban az időjárás jó és meleg, a vetések állása kielégítő, kivéve a közép- és a délnyugati részeket, ahol a vetések nem a legjobbaknak mutatkoznak.

Lengyelországban a hivatalos jelentés szerint május 15-én a vetések állása a következő volt: őszi buza közepesen gyengébb, ugyanez volt a helyzet április 15-én is. A rozs valamivel jobb a búzával.

Görögországban országos esők voltak és a nedvesség nagyban elősegítette a vetések fejlődését. Néhány hideg nap után újra melege fordult az idő.

Észtországban hivatalos jelentés szerint az őszi rozs állása a múltévénél 14 százalékkal, az őszi buza pedig 10 százalékkal jobb. Így tehát a múltévénél

VILÁG-MÁRKAI

„OLLA”

GUM..?

Egészségre
érdekében
óvakodjék
silány
utánzatoktól

csupán reggeli is kapható a lakásadónál, megbeszélés és igények szerint. Fehérnemű mosása, vasalása, takarítás jutányos áron. Külön szobaár egy személynek 500 lejtől feljebb (az igények szerint) és 10 napra előre fizetendő. Fertőző beteget nem vesznek fel. Nyaralókat, üdülőket és lelki magányt igénylőket (tekintve a híres bucsujáró kegyhelyet) szívesen. Gyengélkedő kirándulóknak vagy bucsusoknak: —2 napra pihenésül szoba szerény díjazással.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kívágni és beküldeni!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasutállomás

Fürdőni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdős hegyesség van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget óhajt?

Milyen hónapokban, mennyi-ig fogad vendégeket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását? Ha igen, hány gyermeket és milyen korukat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszori étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

jobb termésre van kilátás annak dacára, hogy a tavalyi termés is igen jó volt. A löherevetések is igen jól állanak.

Jugoszláviában sok esőről panaszok, ami kárt okozott. A gyenge és viszsza-maradt vetések a sok eső és hideg idő következtében a színüket veszítették. Annak dacára, hogy lassanként kezd meleg lenni, rozsdakároktól tartanak. Legalábbis nyolcheti kiváló időre volna szükség, hogy kielégítő termés legyen. Az árpa igen sokat szenvedett, a zab ellenben szépen áll. A tengeri nagyon visszamaradt.

Az Egyesült Államokban a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézethez érkezett május 26-iki keleti távirat szerint a tavaszi buza, a gyapot és a tengeri az utolsó hét folyamán javult. Az időjárás általában eléggé kedvező.

Mélyen megsomorodott szívvel jelentjük, hogy a forrón szeretett apa, nagypapa és após

Farkas Márton

a volt Baróti Szeszfinomító Rt. igazgatója

6 évi május 30-án délután 1/2 órakor, rövid szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét június 1-én, d. u. 3 órakor a neolog izr. temető halottas házából helyeztük örök nyugalomra. Brassó, 1933 május 31.

A gyászoló család

Lil Dagover,
Maria Solveg,
Charlotte Anderson,
Paul Ottó

ERZSÉBET

KIRÁLYNÉ

cimű filmben. Pénztől, jun. 2-ától az

ASTRA
Mozgóba, Brassó.

az ön legjobb védőszere a
betegségeket terjesztő
férgek ellen

APROHÍRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Házikészítési harisnyák, zoknik, kiránduló stucnik, tartós anyagból, jó kivitelben nagyon olcsón kaphatók. Fejelést vállalok. Brassó, Str. Filipescu 59. (volt Hátul-só-kőbánya), földszint. 11485

4 pár női cénaharisnya, négyszeres talppal 100 lej. Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38.

Harminckét hold prima SZANTÓ eladó Léczfalván. Felvilágosítást nyújt „Reclam áruház” Covasna. 11564

Jókarban levő kisebb jég-szekrény eladó. Brassó, Derestyei-ut 27. 11561

Lakás

Keresek modern 3-4 szobás lakást július 1-re. Szíves ajánlatokat „W. F.” jelígre a brassói kiadóba kérek. 11550

Egy szoba konyha, fürdő-szobával butorozatlanul június 15-től kerestetik. Kert-használat előnyben. Ajánlatok ármegjelöléssel „Pontos fizető” jelíge alatt a kiadóba kéretnek. 11462

Vegyes

Örökre adnám 18 hónapos egészséges kislányomat. Ajánlatokat „Magdus” jelígre a brassói kiadóba. 11560

Főzni tudó, románul beszélő leányt keresek. Ing. Nicolau, Brassó, Katalin-utca 21. 11551

PETŐFI SÁNDOR összes költeményei új kiadása, Athenaeum kiadásban jelent meg, művészi rajzokkal díszítve, egész vászonkötésben, 474 oldal terjedelemben. Ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

3 eredeti pullover-modelünk:

1. A tökéletes **MELA** (legszebb divatszínben) Lei 110.—
2. Az ideális **VENUS** (puha gyapjuból) Lei 140.—
3. Az év divat-szága **BEATE** (ribordi szövés) Lei 290.—

HERCULES, Költőtaruház Brassó, Kapu-utca 32

A szív legmélyebb fájdalomával tudatjuk, hogy a forrón szeretett jó férj, édesapa, testvér, vő, sógor, rokon és barát

Bernáth Aladár

kereskedő

38 éves korában, 13 évi boldog házasság után május hó 31-én súlyos és hosszasan szenvedés és a halotti szentségek áhítatos felvétele után visszaadta lelkét teremtő Istenének. Kihűlt tetemét június hó 2-án délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra a Honvéd-utca XIX/11 szám alatti gyászházba (róm. kath. telep) az ev. ref. temetőbe lévő családi sírba a róm. kath. szertartása szerint. Lelke üdvösségéért az engesztelő szent miseáldozat június hó 3-án reggel 1/2 8 órakor lesz bemutatva az egék urának a róm. kath. plebánia templomban.

Nyugalma legyen csendes.
Emléke legyen áldott.

A gyászoló család

HIRDETMEY

Sarmaşag (Jud. Salaj) községben az ideai országos vásár június 7-én lesz. Sarmaşag, 1933. május 24.

Virgil Codeus jegyző.

— AZ ÚJ LAKBÉRLETI TÖRVÉNY magyar fordítása 10 és 15 lejes árban kaphatók. Postán csakis a pénz előzetes bekielése esetén szállítjuk, portóra 5 lej küldendő be. Brassói Lapok könyvosztálya.

SZANATÓRIUM

IDEGBETEGEK ÉS LÁBBADOZÓK RÉSZÉRE
(Elmebetegségeket kizárva)

SIBIU, STRADA DEALULUI 32, TELEFON 445.
Dr. G. WERMESCHER

Mindennemű lelki és fizikális kezelés (Villamos és vizikúra, masszáz s. b.) Megvonási kúra legújabb alapon es. meletthomályosító álmennél (Dämmerschlaft) is (mórfium, altatószerek, alkoholtól), Diétákészítés (nyers főzelék is) ideg-, vesé-, szív- és cukorbetegségekre. Fogyasztó és kizsákolókúra. Legmedrebb új építmény, nagy park, szabadfürdő, fekvőbetegcsarnok. **Penzióárak 150 lejől** Prospektus kívánatra.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

AZ 1933. ÉVI KÖNYVNAPOSZENZÁCIÓJA

Június 1-én, 2-án és 3-án

a Magyarországi Írók Gazdasági Egyesülete és a Magyarországi Könyvkiadók és Könyvkereskedők Országos Egyesülete

magyar könyvnapot

rendez, amely alkalommal mindazok között, akik EZEKEN A NAPOKON akár Magyarországon, akár külföldön

LEGALABB EGY MAGYAR ÍRÓ MAGYARORSZÁGON MEGJELENT, EREDETI TITELKÉRT NEM FORDÍTOTT KÖNYVET MEGVÁSÁROLJA,

1000

rendkívül értékes könyvjutalmat oszt ki.

E célból minden vevő minden egyes könyvről teljesen díjmentesen egy a B. L. könyvosztályának cégbélyegzőjével, sorszámmal és ellenőrző szelvénnel ellátott

vásárlási igazolványt

KAP. A JUTALMAK A VÁSÁRLÁSI IGAZOLVÁNYOK BIRTOKOSAI KÖZÖTT KÉSZÜLNEK KIÖSZTASRA.

A főbb jutalmak a következők:

Bolli ára Lei	Bolli ára Lei
Révai Nagy Lexikona, 20 kötetben 20.400	Herczeg Ferenc műveinek jubiláris kiadása, 40 kötetben 9.600
Szilágyi-féle Millenáris Magyar Nemzet története, 10 kötetben 7.500	Prohászka Ottokár összes művei, 25 kötet 7.500
Magyar Klasszikusok, 40 kötet 4.400	Eötvös Károly összes művei, 24 kötet 5.400
Révai Kereskedelmi, Pénzügyi és Ipari Lexikona, 4 kötet 4.200	Kner: Magyar Klasszikusok, 12 kötet 4.320
Csathó Kálmán művei, 12 kötet 3.600	Hóman Bálint—Szeffü Gyula, magyar Történet, 8 kötet 4.200
Szederkényi Anna művei, 10 kötet 2.400	Komáromi János összes művei, 20 kötet 3.840
P. Gulácsy Irén művei, 8 kötet 2.400	Közgazdasági Enciklopédia, 4 kötet 3.000
Móra Ferenc művei, 10 kötetben 1.800	Nagy Képes Biblia 1.950
Baráth—Lósy—Schmidt, Technikai Lexikon, 2 kötet 1.500	Németh Antal. Színészeti Lexikon, 2 kötet 1.500
Benedek Marcell, Irodalmi Lexikon 1.080	Divald, Lyka, Farkas, Klasszikus képtár 1.440
Versek, Drámák (Bibó L., Harsányi K., Farkas I., Harsányi L., Vörösmarty M.) 7 kötetes sorozat 1.500	Gárdonyi Géza művei, 10 kötet 1.200

Alábbiakban felsoroljuk azon könyveket, melyek a könyvnap alkalmából propaganda, szenzációs olcsó árban kaphatók:

Ady összes költeményei, egész vászonkötésben 300	Vándor Iván, Andrea arcát a nap felé fordítja 90
Babits Mihály összes költeményei, egész vászonkötésben 120	Katona, Bánk bán
" Gólya kalifa regény, egész vászonkötésben 57	Vörösmarty, Csongor és Tünde
Petőfi Sándor összes költeményei, illusztrálva, egész vászonkötésben 120	Madách, Az ember tragédiája, 280 oldal egyben füzve ára 42 lej.
Kuncz Aladár, A Fekete kolostor, egész vászonkötésben 90	Markovits Rodion, Sánta farsang, füzve
Földi Mihály, Névtelen katona, egész vászonkötésben 90	Eckhart Ferenc, Magyarország története, 320 oldal, egész vászonkötésben
Zilahy Lajos, Halálos tavasz, egész vászonkötésben 57	Genius Kis Lexikona 1933 évi kiadás 1700 hasáb szöveg, számos szöveggép és melléklettel, erős egész vászonkötésben ára
Mikszáth Kálmán, A Noszty fiu esete Tóth Marival, kötve 90	Tamási Aron, Abel a rengetegben, egész vászonkötésben
Kemény Zsigmond, Zord idő, füzve 60	Kosztolányi Dező, Esti Kornél új regénye, egész vászonkötésben

HA A FENTI JUTALOMKIÖSZTASBAN RÉSZT ÓHAJT VENNII, NE MULASSZA EL KÖNYVOSZTÁLYUNKAT E HÉT FOLYAMÁN FELKERESNI. Vidéki rendeléseket a portóköltések felszámításával azonnal elintézzük.

Brassói Lapok Könyvosztálya

BRASSO, KAPU-UTCA 56-58 (udvarban)

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.